

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd_rlo@cpd.go.th <http://webhost.cpd.go.th>

ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕

วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติกรณีสมาชิกขาดสมาชิกภาพแต่ยังไม่ถอนค่าหุ้นคืน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑

ตามหนังสือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ ที่ กษ ๑๑๐๖/๑๒๔๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ และที่ กษ ๑๑๐๖/๓๔๔ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมชลประทาน จำกัด ขอรื้อแนวทางปฏิบัติกรณีสมาชิกขาดสมาชิกภาพแต่ยังไม่ได้ถอนค่าหุ้นคืนสหกรณ์จะขอโอนเงินค่าหุ้นดังกล่าวเข้าเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ได้หรือไม่

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่มีบทบัญญัติเป็นการเฉพาะเกี่ยวกับอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องให้สหกรณ์จ่ายคืนเงินค่าหุ้น ประกอบกับมาตรา ๔๓(๕) กำหนดเพียงให้สหกรณ์กำหนดเรื่องการจ่ายคืนค่าหุ้นไว้ในข้อบังคับสหกรณ์ ดังนั้น เมื่อกฎหมายสหกรณ์มิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะในเรื่องอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าหุ้น สหกรณ์ย่อมต้องถือปฏิบัติตามความมาตรา ๑๙๓/๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าหุ้นจึงมีกำหนดสิบปีและพิจารณาได้ว่า

๑. กรณีค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดสมาชิกภาพเกินสิบปี เมื่อสหกรณ์ได้แจ้งให้สมาชิกหรือผู้มีสิทธิได้รับทราบเพื่อให้มารับค่าหุ้นคืนแต่ไม่มีผู้ใดมารับ ย่อมถือว่าพ้นกำหนดอายุความฟ้องคดี ตามมาตรา ๑๙๓/๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงสามารถโอนจำนวนเงินค่าหุ้นดังกล่าวเข้าเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ได้ โดยให้สหกรณ์นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการนำเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติก่อนจึงโอนเข้าเป็นทุนสำรองและถ้าเงินจำนวนดังกล่าวมีสาระสำคัญต้องเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย

๒. กรณีค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดสมาชิกภาพไม่ครบสิบปี ย่อมถือว่ายังไม่พ้นกำหนดอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าหุ้น ตามความมาตรา ๑๙๓/๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น เพื่อให้สหกรณ์มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เห็นควรแนะนำให้สหกรณ์กำหนดข้อบังคับ ๔๔ เพิ่มเติมว่า “เมื่อพ้นกำหนดอายุความฟ้องคดีให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินค่าหุ้นที่สมาชิกหรือผู้มีสิทธิได้รับไม่มาเรียกร้องคืนไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ทั้งสิ้น”

๓. กรณีสมาชิกได้ตั้งผู้รับโอนประโยชน์ไว้ตามข้อบังคับ ๓๔ สหกรณ์ไม่สามารถโอนค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดสมาชิกภาพเข้าเป็นทุนสำรองได้เนื่องจากข้อบังคับกำหนดข้อยกเว้นไว้ จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยตัดข้อความ “ยกเว้นค่าหุ้นและเงินรับฝาก” ออกเพื่อให้ปฏิบัติในการโอนเป็นทุนสำรองได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้สหกรณ์ทราบต่อไป

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์